

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Олександра СИДОРЕНКО

від "30" жовтня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Інна ВАРНАВСЬКА

Протокол засідання кафедри

соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ

від "01" вересня 2025 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до фаху

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – Практична психологія

Спеціальність – 053 Психологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Кропивницький-Херсон – 2025

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Вступ до фаху
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Соціальних та поведінкових наук
Викладач	Наталія Акімова, професор кафедри соціальних та поведінкових наук, д. психол. н., доцент
Контактна інформація	номер телефону викладача: 050 1479253 адреса електронної пошти: natashashadow8@gmail.com адреса електронної пошти кафедри: kafphilosophy@ukr.net
Графік консультацій	середа
Програма дисципліни	Змістовий модуль 1. Тема 1. Професійна підготовка практичного психолога: навчальна діяльність Структура професійної підготовки психолога. Студент як суб'єкт власної навчально-професійної діяльності. Роль мотивації в навчально-професійній діяльності. Специфіка роботи здобувачів на лекціях. Специфіка роботи здобувачів на практичних і семінарських заняттях. Специфіка самостійної роботи здобувачів. Критерії та шкала оцінювання. Вимоги та особливості проведення заліків й іспитів. Консультації для здобувачів. Психологічні передумови і показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності. Причини неуспішності студентів і шляхи їх усунення. Тема 2. Професійна підготовка практичного психолога: наукова діяльність Поняття студентської наукової роботи у закладах вищої освіти. Участь у конференціях. Методика написання тез. Методика написання статей. Методика написання курсової роботи. Методика написання бакалаврської роботи. Участь у студентських наукових конкурсах та олімпіадах. Студентські наукові гуртки. Розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців. Тема 3. Професійна підготовка практичного психолога: організаційна діяльність Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. Типологічні особливості сучасних студентів Структура студентської групи. Роль куратора. Планування діяльності групи. Лідерство і керівництво. Групові феномени. Згуртованість. Вирішення конфліктів. Тема 4. Особливості діяльності психолога в різних галузях. Етичний кодекс практичного психолога. Практичний психолог в освіті. Практичний психолог в медицині. Практичний психолог в політиці. Практичний психолог в спорті. Робота психолога в рекламі. Військовий психолог. Психолог на підприємстві. Приватна практика, консультування.
Мова викладання	Українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Мета та предмет курсу: розкрити здобувачам вищої освіти перспективи і шляхи оволодіння професійною діяльністю практичного психолога; сприяти підготовці першокурсників до психологічної практики;
----------------	---

	особистісному зростанню та професійному становленню як майбутніх практичних психологів Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти загального уявлення про зміст, характер і специфіку їхньої майбутньої професійної діяльності; ознайомлення зі змістом професійної та особистісної підготовки практичного психолога; розкриття морально-етичних принципів діяльності практичного психолога; сприяння формуванню професійної спрямованості особистості майбутнього практичного психолога, розвитку його загальної культури та ерудиції.
Інформаційний пакет дисципліни	Наводиться Веб-посилання на навчально-інформаційний портал університету, де знаходяться робоча програма навчальної дисципліни; завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; питання до заліку (екзамену); література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до ПМК.

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Мета курсу: розкрити здобувачам вищої освіти перспективи і шляхи оволодіння професійною діяльністю практичного психолога; сприяти підготовці першокурсників до психологічної практики; особистісному зростанню та професійному становленню як майбутніх практичних психологів
Завдання вивчення дисципліни	Завдання вивчення курсу «Психологічне профілювання»: — формування у здобувачів вищої освіти загального уявлення про зміст, характер і специфіку їхньої майбутньої професійної діяльності; — ознайомлення зі змістом професійної та особистісної підготовки практичного психолога; — розкриття морально-етичних принципів діяльності практичного психолога; — сприяння формуванню професійної спрямованості особистості майбутнього практичного психолога, розвитку його загальної культури та ерудиції.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 05. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Спеціальні (фахові)	СК 04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну

	інформацію з різних джерел СК 06. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	РН 04. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел РН 06. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження РН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога РН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності РН 20. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю психологів і волонтерів, іншого персоналу.

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024-2025
Семестр	1
Курс	1
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язковий компонент
Пререквізити	ОК 8 Психологія спілкування ОК 13 Методика психологічних досліджень
Постреквізити	ОК 11 Загальна психологія ОК 12 Інформаційні системи і технології в психології ОК 18 Психологічний спецпрактикум (практична психологія)

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3/90
Лекції	16
Практичні / Семінарські	14
Лабораторні	
Самостійна робота	60
Форма підсумкового контролю	Залік

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Навчальний процес потребує використання мультимедійного проектора, навчального простору, в якому меблі можуть бути переміщені в ході заняття
Обладнання	Мультимедійне обладнання

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговоренні дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Практичні та самостійні роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (60% від загальної суми балів за конкретне заняття). Умови перескладання. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час опитування на практичних заняттях. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття та самостійні роботи, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) відбувається за рахунок виконання і здачі завдань та теоретичних матеріалів з пропущених тем. Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом заліку заборонено.

9. Структура курсу

Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
		годин				балів
		лк	лаб.	сем. / пр.	СР	

Тема 1	Професійна підготовка практичного психолога: навчальна діяльність	4		4	16	10
Лекція	Професійна підготовка практичного психолога: навчальна діяльність	4				
Практика				4		10
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів.				16	10
Тема 2	Професійна підготовка практичного психолога: наукова діяльність	4		4	16	20
Лекція	Професійна підготовка практичного психолога: наукова діяльність	4				
Практика				4		10
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				16	10
Тема 3	Професійна підготовка практичного психолога: організаційна діяльність	4		4	14	20
Лекція	Професійна підготовка практичного психолога: організаційна діяльність	4				
Практика				4		10
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння				14	10

	теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів					
Тема 4	Особливості діяльності психолога в різних галузях	4		2	14	20
Лекція	Особливості діяльності психолога в різних галузях	4				
Практика				2		10
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				14	10
ПК ЗЧ 2	Підсумкова контрольна робота і залік					20
Разом за ЗЧ		16		14	60	90 год 100 б
Всього за дисципліною		16		14	60	90 год 100 б

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій Наочні методи навчання, ілюстрування Обробка лекційного матеріалу починається з детального розбору конспекту лекцій. На даному етапі варто розібратися в сутності кожного поняття і положення, домагатися розуміння логічного змісту формулювань. При цьому варто використовувати основну і додаткову літературу, наукові праці, монографії.
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, роботи в малих групах тощо Методи навчання: проблемно-пошукове навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій, групова дискусія); евристичні методи); дослідницький (наукові доповіді, наукові

	повідомлення); тестування; узагальнення; ілюстративний; графічний
Лабораторні	Не передбачено навчальним планом
Самостійна робота	Самостійна робота допоможе студентам опанувати навичками добору і самостійної роботи з джерелами законодавчо-нормативного та навчального характеру, а також на основі вивчення, узагальнення, систематизації й аналізу матеріалів (в тому числі і фактичних) робити відповідні висновки, рекомендації. 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. 3. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. 4. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль	
Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; графічний контроль; програмований контроль; проблемні ситуації тощо. Система оцінювання знань за освітніми компонентами складається з поточного та підсумкового контролю у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквіумів, рефератів, творів і звітів.	
Підсумковий контроль за змістовою частиною	
Здійснюється у формі письмового опитування за темами змістової частини	
Підсумковий контроль	
Підсумковий контроль здійснюється відповідно до змістової частини освітньої програми, індивідуального плану здобувача вищої освіти і робочого навчального плану, графіку освітнього процесу і затверджених навчальних програм з дисципліни, розроблених на основі освітньої програми спеціальності. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ. Форма контролю: залік	

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)					Разом за семестр
T1	T2	T3	T4	Контрольна робота і залік	Max 100
Max 20	Max 20	Max 20	Max 20	Max 20	

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Купчишина В. Ч., Голярдик Н. А., Демський В. В. Вступ до спеціальності: курс лекцій : навчальний посібник. Електр. навч. вид. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2020. 232 с. 2. Психологія: вступ до спеціальності : навчальний посібник / Петухова І. О., Заушнікова М. Ю., Нежинська О. О., Костевська Н. В. ; Державний податковий університет. – Ірпінь, 2024. – 190 с. 3. Столяренко О.Б., Куриця А.І. Технологія психологічних досліджень. К., 2022, 162 с. 4. Cox D., Vladescu J. Statistics for Applied Behavior Analysis Practitioners and Researchers. 2023.304. 5. Cutler K. Research Methods in Psychology: Student Lab Guide. 2021.90. 6. Haslam S., McGarty C, Cruwys T, Steffens N. Research Methods and Statistics in Psychology. 2024. 600 p. 7. Howitt, D., Kramer D.. Research Methods in Psychology. 2024. 1187. 8. Furnham A. Psychology 101. The 101 Ideas, Concepts and Theories that Have Shaped Our World. 2020. 480 p. 9. Pedrotti J, Lopez S, McDermott R, Snyder C. Positive Psychology. The Scientific and Practical Explorations of Human Strengths. 2024. 552 p. 10. Yuanyuan Chen, Jie Zhong, Zhang Yi Intelligent analysis of fundus images: Methods and applications. 2023. 248.
--------------------	---

Додаткова	1. Етичний кодекс психолога. Прийнятий на I Установчому з'їзді Товариства психологів України 20 грудня 1990 року в м. Києві // Практична психологія та соціальна робота. № 4, 1998. 2. Положення про психологічну службу системи освіти України, затверджене наказом МОН України від 22.05.2018 р. №509. 3. Типове положення про центри практичної психології і соціальної роботи, затверджене наказом МОН України від 14.08.2000 р. №385. 4. Положення про психологічний кабінет дошкільних, загальношкільних та інших навчальних закладів, затверджене наказом МОН України від 19.10.2001 р. №691. 5. Hothersall D., Lovett B. History of Psychology. 2022. 642 p. 6. Kardas E. History of Psychology. The Making of a Science. 2022. 512 p. 7. Nairne J, McBride D. Psychology. 2021. 752 p. 8. O'Kane D. Psychology: An Introduction for Health Professionals. 2023. 480 p. 9. Rathus S, Nevid J. Psychology and the Challenges of Life. Adjustment and Growth. 2024. 175 p. 10. Saul S. The Principles of Psychology. 2023. 214 p. 11. Simply Psychology. 2022. 160 p. 12. Wiseman R. Psychology. Why It Matters. 2022. 176
Інформаційні ресурси	1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України — https://mon.gov.ua/ 2. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського — http://www.nbuv.gov.ua/ 3. Офіційний сайт ХДАЕУ — https://www.ksau.kherson.ua/ 4. Освітній портал (Moodle) ХДАЕУ — http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/ 5. Наукова бібліотека ХДАЕУ — https://www.ksau.kherson.ua/news-2/nnb.html 6. Кафедра соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ — 7. https://www.ksau.kherson.ua/econom/%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA.html 8. Студентський портал URL: https://stud.com.ua 9. Он-лайн підручники URL: http://www.pravo.vuzlib.su/book_z811.html 10. Підручники он-лайн URL: http://osvita.ua 11. Навчальні матеріали он-лайн URL: https://pidruchniki.com